ΕΤΟΣ Ε'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1894 ΑΡΙΘ. 14

ΗΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΘ'ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ-ΕΠΙΣΤΗΜΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Συνεργάται εἰσὶ δεκτοὶ πάντες. Δημοσιεύονται τὰ ἐγκρινόμενα ἔργα, καὶ αἱ εἰκόνες συνεργατῶν καὶ καλλιτεχνημάτων. Ἀγγελίαι μετ' εἰκόνων. Συνδρομαὶ δεκταὶ εἰς χαρτονόμισμα παντὸς ἔθνους, προπληρωτέαι.

Ἕκαστον φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κιόσκια καὶ πρακτορεῖα. Τιμαὶ ἁπλ. δρ. 8, χρυσόδ. 10. Ἐξωτ. φρ. 14. Οἱ συνδρομηταὶ λαμβάνουσι μέρος δωρεὰν εἰς τὰ λαχεῖα καὶ καλλιτεχνικὰ ἔργα τῆς «Φύσεως».

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Βουλῆς ἀριθ. 7 καὶ ὁδὸς Κυνοσάργους ἀριθ. 34.—ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: Ἐσωτερ. δρ. 8,—Ἐξωτερ. φρ. 12

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.—**Ὁ Ἄνθρωπος**, ὑπὸ Χρήστου Φερεντίνου. — **Ἡ Κολυμβητική**, ὑπὸ Γ. Δ. Ἰωαννίδου.— **Ἀνθρωποθυσίαι ἐν Ρωσσίᾳ**, ὑπὸ Φρίκ.—**Εἰς ἐκείνην** (ποίημα) ὑπὸ Ἀθ. Μιχάλη.—**Ἀναμνήσεις Αἰγύπτου. Ἤτοι ἐπίσκεψις πρὸς τοὺς συνδρομητὰς** τῆς Φύσεως **καὶ οἱ ἐκεῖσε Ἕλληνες** ὑπὸ ἔποψιν κοινωνικὴν ἱστορικὴν καὶ ἐμπορικὴν (συνέχεια) μετ' εἰκ. ὑπὸ Φ. Π.— **Ἄνθος Χαρίτων** (διήγημα) ὑπὸ Γ. Καρυστινάκη.—**Σελίδες ἠθικῆς φιλοσοφίας**, ὑπὸ Π. Σούτσου.—**Πάνθεον ἐξόχων νοῶν** ὑπὸ Ἀλ. Γιακουμίδη.— **Οἱ ἐργάται τῶν ἀγρῶν** (ποίημα) ὑπὸ Ἰω. Σαραμαντῆ.—**Αἰνίγματα**.—**Ἀλληλογραφία**.—**Ἀγγελίαι**.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ ἀεὶ διάφορον τῆς ὕλης ἐν τῇ διαπλάσει, φύσει πέφυκε διατεθειμένος πρὸς τ' ἀγαθὸν ἢ κακόν. Ἐχομένη ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι, ἀριδήλως ἔχεται ἐν τῇ ὕλῃ, ἐν ᾗ ἐστὶ τότε τελείως ἐλευθέρα νὰ διίδῃ καὶ ἀσπασθῇ τὸ ὡραῖον, τὸ ἀληθὲς καὶ τ' ἀγαθὸν. (ἐξ ὧν ἄλλως δὲν ἀντιλέγομεν, ὅτι συνέστη) ὅτε ὁ ἐγκέφαλος, οἱ ἀγωγοί, τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ σώματος, καὶ ἑνὶ λόγῳ αὐτὸ τοῦτο ἅπαν τὸ σῶμα ἐν ᾧ αὕτη οἰκεῖ, λειτουργεῖ καλῶς· τότε βεβαίως, τότε ὁ πρὸ αὐτῆς ἐρριμένος φραγμός, ἡ ὕλη, καθίσταται, οὕτως εἰπεῖν, διαφανὴς καὶ ἐπιτρέπει τὴν μετὰ τοῦ ἀληθοῦς ἀγαθοῦ καὶ ὡραίου συγκοινωνίαν· μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον αἴρεται, καὶ ἰδοὺ τὸ ἄχωρον ὡς ἀχώρητον ἐξικνεῖται πέραν τῶν ὁρίων τοῦ ἁπτοῦ καὶ αἰσθητοῦ κόσμου, οὗτινος ἐν τῇ παρελάσει τὸ πᾶν ἐνδίδει καὶ αἱ δυνάμεις κύπτουσιν.

Οὐδεὶς ποτὲ σωφρονῶν δύναται νὰ φανταασθῇ, ὅτι ὁ Ὅμηρος εἶχε ψυχὴν ἀλλοίαν τῇ φύσει καὶ ἐν μείζονι ἢ ἐλάσσονι μοίρᾳ ἐκείνης, ἣν ἔχει ὁ ἄφρων· δὲν λέγομεν τὸ τοιοῦτον, ὅπερ ἤθελεν ἀντίκεισθαι τῷ ὀρθῷ λόγῳ, ἅτε ὄντι καὶ ἀντιχριστιανικῷ, ἀλλ' ἀποδίδομεν τὸ ἔξοχον τῆς φαντασίας του καὶ πᾶσαν ἄλλην τυχὸν ὑπεροχὴν τῶν ψυχικῶν δυνάμεων αὐτοῦ εἰς τὴν διάφορον διάπλασιν τῆς ὕλης· καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ψυχήν, ἐν ᾗ περιπτώσει φέρε ἴδωμεν, ἄν τις ἀπολέσῃ τὴν μνήμην του ἢ ἄλλην τινὰ ἰδιότητα τῆς ψυχῆς, κατὰ τί ἤθελε μειωθῇ αὕτη, μὴ ἀποδιδομένης τῆς ἀπωλείας εἰς πλημμελῆ κατάστασιν τοῦ σώματος, ἀλλ' αὐτῇ τῇ ψυχῇ; ἢ ἐὰν ἀναποδράστως, δὲν ἠθέλομεν ἔλθῃ εἰς θέσιν τῇ ψυχῇ ἀποδίδοντες τὴν ἀπώλειαν μιᾶς τῶν ψυχικῶν τούτων δυνάμεων, νὰ παραδεχθῶμεν τὸν ἠλίθιον, ὡς στερούμενον περισσοτέρων ἰδιοτήτων καὶ ἐστερημένον ψυχῆς; Θεόγνις ὁ ἐκ Μεγάρων τῆς Σικελίας λέγει, «Οἱ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν, ἀλλ' ἄνδρεσοι κακοῖς συνθέμενοι φιλίην»· ψυχὴν ὅθεν καὶ ἡμεῖς ποσοτικῶς ἢ ποιοτικῶς ποικίλουσαν καὶ κατὰ φυσικὴν συνέπειαν πεφυκυῖαν πονηράν, δὲν διϊσχυριζόμεθα· ἀλλὰ ποσότητα τῆς ὕλης ἀεὶ διάφορον, ἣν ἐτάξατο ἡ φύσις προάγουσαν ἢ κωλύουσαν τῇ ψυχῇ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Ὁ φυσιοδίφης Valentin λέγει, «οὐχ ὅτι ἡ ποσότης τῶν νευρικῶν νημάτων, ἀλλ' ὡσαύτως καὶ ἡ ποιότης, ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἔντασις τῶν διαφόρων δυνάμεων καὶ ἡ ἀμοιβαία ἐνέργεια ἑκάστου στοιχείου ἀποκαθιστᾶσιν ἐξόχους τὰς διανοητικὰς δυνάμεις.» Συνῳδὰ λοιπὸν τούτων ἁπάντων, παθήσεις πάλιν τῇ ψυχῇ δὲν πρέπει ν' ἀποδίδωμεν, ἀλλὰ τῷ σώματι· ἄλλως τε οὐ μὴν πάσχουσαν τὴν ψυχὴν ἐν τῷ σώματι ὀφείλομεν νὰ λέγωμεν, ἀλλὰ καὶ ἀφιπταμένην τοιαύτην νὰ φανταζώμεθα, ἐνῷ ἡμεῖς ἀπεναντίας, ὡς ἄτοπον ἀπαξιοῦμεν νὰ παραδεχθῶμεν τρελλοὺς ἐν τῇ αἰωνιότητι· ἐρρέτω λοιπόν, ἂν εἰς ἄτοπον ἀπάγηται ἡ τοιαύτη παραδοχή· ἡ ἀλήθεια ἀναντιρρήτως εἶναι ἀλήθεια, πρὸ αὐτῆς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ χρόνος παρελαύνει μετὰ σεβασμοῦ· αὕτη δὲν γηράσκει, δὲν φθίνει, ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ χρόνου ροῇ ἐπὶ πλέον στίλβει καὶ μαρμαίρει, ἐνῷ τὸ ψεῦδος παρακμάζει καὶ καταρρέει. Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν, τίνος τὴν προσοχὴν λανθάνουσι μυριάδες παραδείγματα, ἅτινα ἡ φύσις ἐξελίσσει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, δεικνύοντα τὸ πάντι διάφορον τῆς ὕλης ἐν τῇ διαπλάσει; ὡς ἄλλους μὲν βλέπομεν, διά τε τὰς τῶν γεννητόρων των καταχρήσεις καὶ τρυφηλὴν ζωὴν πεφυκότας ἀσθενεῖς κατὰ τὴν τοῦ σώματος ἐν γένει λειτουργίαν, καὶ ἄλλους δι' ἀντιθέτους τούτων ἀφορμὰς ἢ καὶ ἐξ ἀγνώστου ἄλλης τινὸς ἐπιδράσεως ἐν τῇ φύσει πεφυκότας, ὅλως ὑγιεῖς· ἀλλὰ νοῦς, ἔλεγον καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ὑγιὴς ἐν σώματι ὑγιαίνοντι. Ἁγνὸν περιεχόμενον ἐν ὑγιεῖ περιέχοντι. Καὶ ἴδωμεν, ἂν τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀναλόγως τῆς ἰδιοσυγκρασίας ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνθρώπων, ἢν ἡ διάφορος διάπλασις τῆς ὕλης δημιουργεῖ, δὲν ἤθελεν ἐνδώσει καὶ ἡ συνείδησις εἰς τὴν προαγωγὴν ἢ παρακώλυσιν τούτου ἢ ἐκείνου; λόγου χάριν ἡ φυσιολογικὴ κατάστασις τῶν ὀργάνων σώματός τινος, οἱ διάφοροι καλῶς ἔχοντες ἀγωγοί, ἡ ἀναλόγως ἐν γένει χημικὴ σύνθεσις τοῦ φωσφόρου, τοῦ σιδήρου, τοῦ λίπους καὶ τῶν διαφόρων ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ὑγρῶν, δὲν εἶνε μέσα, λέγω, εὐοδοῦντα τὴν προαγωγὴν τῶν παραστάσεων ἐν τῷ συνειδότι καὶ τὴν εὕρεσιν τῶν πρὸς ἀλλήλας σχέσεων; δὲν εἶνε μέσα εὐοδοῦντα τὴν κατανόησιν τοῦ ἀληθοῦς; ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ἡ παθολογικὴ κατάστασις τῶν ὀργάνων σώματός τινος, ἡ δυσανάλογος σύνθεσις τῶν διαφόρων ἐν τῷ σώματι στοιχείων καί, ἵνα συνελὼν εἴπω, τὰ ὅλως ἀντίθετα τῶν προρρηθέντων, δὲν εἶναι μέσα κωλύοντα τὴν προαγωγὴν τῶν παραστάσεων ἐν τῷ συνειδότι καὶ τὴν εὕρεσιν, ὡς εἴρηται, τῶν πρὸς ἀλλήλας σχέσεων; δὲν εἶνε μέσα κωλύοντα τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νοῦ; δὲν εἶνε μέσα ἐπάγοντα τὴν μείζω ἢ ἐλάττω μοῖραν τῆς φαντασίας καὶ τῶν ἄλλων ἰδιοτήτων; ὑπερβαλλόντως ἀναπτυσσομένη ἡ φαντασία, μὴ χαλιναγωγουμένη δὲ ὑπὸ τοῦ νοῦ καὶ ἀπὸ ῥυθῆρος ἐλαύνουσα, δὲν ἤθελεν ὑπάγει εἰς τὴν παραδοχὴν ἀρχῶν σφαλερῶν; καὶ εἶτα χαρακτὴρ ἐρειδόμενος ἐπὶ ἀρχῶν σφαλερῶν, δὲν ἤθελεν εἶσθαι αὐτόχρημα κακίας;

Πάντως λοιπὸν ὑλικαὶ συνθῆκαι ἐν τῇ τῶν κυττάρων διαπλάσει τοῦ ἐγκεφάλου, εἰσὶν ἡ αἰτία τῆς προδιαθέσεως τοῦ ἀνθρώπου εἰς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο· ὁπότε ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἔλλογον παραδοχὴν ὅτι, ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς ταύτης ὁ Ὅμηρος ἐκ φύσεως ἦτο Ὅμηρος καὶ ὁ Πραξιτέλης ἐκ φύσεως

Πραξιτέλης. Ἀλλὰ πρὸς στιγμὴν, ἔστω, ὅτι ἡ φαντασία, ἡ μνήμη, ἡ κρίσις καὶ τὰ αὐταῖς ὅμοια, οὐδέποτε δέδονται φύσει τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἐν μείζονι ἢ ἐλάσσονι μοίρᾳ, διὰ τὸ ὡς εἴρηται διάφορον τῆς ὕλης ἐν ᾗ διαπλάσει· τότε πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν καὶ ποῦ νὰ ἀποδώσωμεν τὴν δύναμιν, ἣν ἔχει μικρὸν χαμίνιον, στερούμενον γραμμάτων, νὰ δίδῃ ἐν ἀκαρεῖ τὸ ἄθροισμα ἀπαγγελλομένων αὐτῷ πολλῶν ἀριθμῶν; ἤπου ἄλλως καὶ ἡ ἱστορία δὲν μαρτυρεῖ, ὅτι τὰ ἔζοχα πνεύματα παντοῦ καὶ πάντοτε ἔσχον προδρόμους ἐνδείξεως μελλούσης ὑπεροχῆς;

Νῦν, ὅτε παρεδέχθημεν, ὅτι ὁ ἄρθρωπος φύσει πέφυκε διατεθειμένος πρὸς τ' ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἤθελέ τις εἴπῃ πάνυ εὐλόγως αὐτὸν ἀνεύθυνον τῶν ἑαυτοῦ πράξεων. Ἀλλά, νομίζω ὄχι· ποτὲ ἀνεύθυνον δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν εἴπῃ, ἐφ'ὅσον οἰκογένεια, ἐκκλησία, παιδεία καὶ πολιτεία ἐπιτελοῦσι τὸ θεῖον ἔργον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις ἐλθὼν ἐν τῷ κόσμῳ, ὅτε οὐδαμοῦ πηγὴ φωτὸς ὑπέφωσκεν, καὶ διδάξας καὶ κατηχήσας καὶ ἱκανοὺς κατήσας μαθητὰς, πρὸς περάτωσιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ θεμελιωθέντος ἔργου, ἐνετείλατο αὐτοῖς, ἵνα τὴν οἰκουμένην ἅπασαν περιηγησάμενοι, διδάξωσι τὸν λόγον αὐτοῦ, εἰπών, ὅτι ἐκεῖνοι ἤθελον εἶσθαι τὸ ἅλας τῆς γῆς, ἐκεῖνοι τὸ φῶς τοῦ κόσμου καὶ νὰ λάμψωσιν πρὸς φωτισμὸν αὐτοῦ, ἄλλως ἤθελον εὐθύνεσθαι εὐθύνην μεγάλην. Εὐθύνην λοιπὸν εὐθύνονται μεγάλην καὶ ἐκεῖνοι, οἷς δέδοται σήμερον γνῶναι καὶ διέπειν τὰ τῆς ἠθικῆς διαμορφώσεως, ὁπότε ὀλιγωροῦντες δὲν συνεχίσωσι τὸ ἔργον αὐτοῦ· αὐτοὶ ἔστωσαν ἡ ἄμεσος βοήθεια τῇ πονηρᾷ φύσει, τῇ ἄλλως τε καὶ οὐ ῥᾳδίως μεταβαλλομένη. «Φύσιν πονηρὰν (καταστᾶσαν) οὐ ῥᾴδιον μεταβαλεῖν». Οὐ ῥᾴδιον ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἡμεῖς, δὲν λέγει ὅμως καὶ ἀδύνατον. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πονηροὺς ἦλθε νὰ διδάξῃ, λέγων, « Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειος ἐστίν.» Πῶς ποτὲ θὰ καθίσταντο τέλειοι ὄντες πονηροί, ἂν τὸ μεταβαλεῖν ἦτο ἀδύνατον; μόνον ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἀναλγησίας καὶ ἐν τῇ τῆς τοῦ νοῦ πορώσεως ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν τό τοιοῦτον, ἐν ᾗ ἀκριβῶς περιπτώσει, λέγει καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός; μὴ δότε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Καὶ τοι διὰ τῆς προσαγωγῆς ἐν τῷ παρόντι ζητήματι θρησκευτικῶν ἀξιωμάτων, δὲν ἐπιδιώκομεν αὐθεντικῶς τὴν λύσιν αὐτοῦ καὶ τὴν πλήρωσιν τοῦ κεχηνότος, ἀλλ' ἁπλῶς ἡ ἐπιστήμη συναντᾶ τὴν ἀληθῆ θρησκείαν μόνη, οὐχ ἧττον θ' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα ὅ,τι ὁ Erdmann γερμανὸς φιλόσοφος ἐδημοσίευσεν ἔν τινι συγράμματι αὐτοῦ « περὶ τῶν σχέσεων τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς θρησκείας»: « Ἡ ἐπιστήμη ὡς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῆς φύσεως δὲν πρέπει νὰ ὑπερτηδήσῃ ὅριον, οὔ πέραν οὔτε αἰσθητὴ παρατήρησις εἶνε ἐφικτή, οὔτε νὰ βεβαιώσῃ δύναται πρότασιν ἀνεπίδεκτον πειραματικῆς κυρώσεως. Τὸ μυστήριον τῆς δημιουργίας κεῖται ἐκτός τῆς ἐπιστημονικῆς σφαίρας. Δι' ἡμᾶς, ἡ φύσις εἶνε ἓν γεγονός. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ περιορίζονται καὶ ἐπ'αὐτοῦ πρέπει νὰ περιστρέφωνται αἱ ἡμέτεραι ἐπιστημονικαὶ μελέται, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου τούτου ἔρχεται ἡ θρησκεία μόνη ἁρμοδία πρὸς ἐπίλυσιν τῶν μυστηριωδῶν προβλημάτων.» Καὶ ὄντως ἡ ὕλη εἶνε φραγμὸς ἐρριμένος ἡμῖν οὕτινος ἀναλόγως τῆς ἑν ἑκάστῳ ἀπόμῳ ἀντοχῆς αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκ τοῦ ὑφεστῶτος εἰς τὸ ἰδεῶδες πρόοδος· ἕνεκα τούτου λοιπὸν πίστευε τῷ παρέχοντί σοι πιστήρια ὁμολογούμενως ἀληθῆ καὶμὴ ἐρεύνα πέρα τοῦ ἀπροσίτου καὶ μὴ ἐφίκτοῦ εἰς σέ.

Ἀλλ' ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸ θέμα καὶ ἂς ἴδωμεν, τίς ποτὲ ἐν ἀντιθέσει τοῦ πονηροῦ ἤθελεν εἴπῃ τὸν φύσει πεφυκότα καὶ τέχνῃ γεγονότα ἀγαθόν, ὡς μὴ ἤθελεν εἶσθαι τοιοῦτον παντοῦ καὶ πάντοτε, οὐ μήν, ἀλλὰ καὶ δυνάμενον ἀεί τι κινεῖν τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων; ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει, «λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, ἐγεννήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ'ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσῃ αὐτόν». Ἀνεπίδεκτον τέλος συζητήσεως, ὃς ἔμαθε νὰ ᾖ ἀνεπηρέαστος ὑπό τε τοῦ γλυκέος καὶ πικροῦ καὶ καρτερῶς ἐμμένῃ εἰς ὅ προώρισται οὗτος, εἶνε πατήρ, διδάσκαλος, φίλος, τὸ πᾶν, αὐτὸς εἶνε ἀκρωγωνιαῖος λίθος ἐφ'οὗ ὃς ἂν πέσῃ συνθλασθήσεται, ἐφ'ὃν δ'ἂν πέσῃ λικμήσῃ.

Συμπέρασμα. Ἀποδῶμεν λοιπὸν τῇ ὕλῃ τὸ προσῆκον καὶ μὴ ἀγόμενοι ὑπὸ φανατισμοῦ, ὡς τὴν τῶν ὑλοδοξούντων δικαίαν ἀνασκευὴν ἐπιδιώκοντες, τυφλώττοντες ἀρνούμεθα ψυχῆς καὶ σώματος σύζευξιν, ἣν ἀνεγνώρισαν καὶ ἐπεκύρωσαν οἱ ἀκίβδηλοι νόμοι τοῦ ὀρθῶς σκέπτεσθαι, δι' ὧν ἐμπεδοῦται ἡ ἀλήθεια καὶ ἐπαναπαύεται τὸ πνεῦμα εἰς τὴν φύσιν.

Χρῆστος Φερεντῖνος.

Η ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΗ

Καθ' ὃν χρόνον τὸ κῦμα τοῦ Σαρωνικοῦ ἁρπάζει σκληρῶς ἐκ τῶν κόλπων τῆς κοινωνίας ἡμῶν πολυφιλήτους ὑπάρξεις καὶ βυθίζει τὸ ἄσπλαγχνον εἰς πένθος βαθὺ ἀπορφανισθέντας οἴκους, ἃς ἀναγνώσωσι πάντες τὴν περὶ Κολυμβητικῆς ὡραίαν διατριβὴν τοῦ νεαροῦ διδάκτορος τῆς Νομικῆς κ. Γουλιέλμ. Ἰωαννίδου. Οἱ δυστυχεῖς, οἵτινες τοιοῦτον ἔλαβον οἰκτρὸν τὸν θάνατον, βεβαίως θὰ διεσώζοντο ἐὰν ἐτύγχανον γνῶσται τοῦ νήχεσθαι, ἀφοῦ ἄλλοι μετ' αὐτῶν ναυαγήσαντες διέφυγον τὸν κίνδυνον κολυμβῶντες. Ἀλλ' εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ φεύγων τὰς ἀγκάλας τῆς θαλάσσης θέλει ποτὲ σκληρῶς ὑπ' αὐτῆς τιμωρηθῆ. Εἶναι ἄσπλαγχνος διὰ τὸν μὴ ἐντρυφήσαντα εἰς τοὺς κόλπους της, ὅταν ἔρχεται ἀγριωπὸς ἤδη νὰ ζητήσῃ ἐκδίκησιν, ἐξ οὐδενὸς δὲ ἄλλου μέρους ἐλπὶς σωτηρίας ἀναφαίνεται. Ὁ ἄλλοτε ἐχθρός της ἐγείρει νῦν ἀπέλπις ἱκετίδα τὰς χεῖρας· καὶ τὰ γόνατά της ἐναγκαλίζεται. Εἶναι ὅμως τώρα κωφὴ ἡ θάλασσα. Θὰ πνιγῇ ὁ τάλας!

Ὁ συγγραφεὺς τῆς περὶ τοῦ νήχεσθαι διατριβῆς, γνώστης ἐμβριθὴς τοῦ θέματός του, εὔελπις ἀγωνίζεται πρὸ πολλοῦ ὑπὲρ τῆς διαδόσεως παρ' ἡμῖν τῆς τέχνης, ἣν ὁ Lindsay ἐπιτυχῶς ὠνόμασεν «ὡραιοτάτην τῶν ὡραίων τεχνῶν». Πρὸ τριετίας ἐδημοσίευσε μετάφρασιν τοῦ περὶ «Κολυμβητικῆς» ἔργου τοῦ διασήμου ἄγγλου κολυμβητοῦ Harry Gurr. Αἱ ἐφημερίδες τότε τῆς πρωτευούσης πολλὰ ἔγραψαν, κίνησις περισσοτέρα παρετηρήθη εἰς τὰ λουτρὰ τῶν Φαλήρων καὶ ἀγῶνες κολυμβητικοὶ ἠκολούθησαν. Ἀλλ' οὐδὲν γενναῖον μέτρον ἔκτοτε ἐλήφθη, καίτοι μετά τινα πάλιν χρόνον ὁ κ. Ἰωαννίδης πρὸ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Φοιτητικῆς Ἑνώσεως, ἧς ἐτύγχανε γραμματεύς, ὑπεμίμνησκεν, ὅτι παρ' ἡμῖν οὔτε σχολαί, οὔτε διδάσκαλοι τῆς κολυμβητικῆς ὑπάρχουσιν, ἐνῷ τοὐναντίον συμβαίνει ἀπὸ πολλοῦ ἤδη εἰς ἅπαντα τὰ πεπολιτισμένα Κράτη. Ἀλλ' ὁ κ. Ἰωαννίδης δὲν ἀπογοητεύεται. Φέρει ἐν ἑαυτῷ αἷμα ἀγγλικὸν (διότι ἡ μήτηρ του εἶναι ἀγγλίς), τοῦτο ὅπερ δηλοῖ ἐπιμονὴν — ὑπομονήν, ἐσμὲν δὲ βέβαιοι, ὅτι θέλει τέλος ἐπιτύχει τὴν πραγμάτωσιν τοῦ εὐγενοῦς σκοποῦ του πρὸς ὄφελος τῶν ὁμοίων του.

Ἡ κολυμβητικὴ εἶναι τέχνη, δι' ἧς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα δύναται νὰ κινεῖται ἀσφαλῶς ἐν τῷ ὕδατι. Ἡ ἐκμάθησις αὐτῆς δὲν εἶναι ποσῶς δυσχερὴς ἐν νεαρᾷ μάλιστα ἡλικίᾳ. Ἅπαξ προσκτηθεῖσαν ἐνθυμεῖται τις εὐχερῶς πάντοτε ὠφέλιμον οὖσαν. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα καλῶς ἐμορφώθη διὰ τὸ γύμνασμα τοῦτο, εἶναι μάλιστα καὶ πολὺ τελειότερον τῶν σωμάτων ἄλλων πολλῶν τῆς ξηρᾶς ζώων. Ἐντεῦθεν οἱ παρὰ τὴν παραλίαν οἰκοῦντες ἄγριοι εἰσὶ γενικῶς κολυμβηταὶ ἔξοχοι· νέοι καὶ γέροντες, ἄρρενες καὶ θήλεις διασκεδάζουν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος ὡς τινα ἀμφίβια ζῷα. Σχολεῖα των εἰσί, γράφει Ἀγγλική τις ἐφημερὶς περὶ ἀγρίας φυλῆς τῆς Αὐστραλίας πραγματευσμένη, αἱ λίμναι καὶ αἱ θάλασσαι, οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ ῥύακες, καθηγητὴς δὲ αὐτῶν κάλλιστος ὁ βάτραχος.

Συμφώνως πρὸς τὴν γνωστὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀρχιμήδους πρόδηλον εἶναι, ὅτι ἐὰν ἡ βαρύτης τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος εἶναι μεγαλειτέρα τῆς τοῦ ὑγροῦ, τὸ σῶμα θὰ καθαβυθισθῇ ἐν αὐτῷ καὶ θὰ κατέλθῃ εἰς τὸν πυθμένα μεθ' ὁρμῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν βαρῶν του σώματος καὶ τοῦ ὑγροῦ. Ἐὰν αἱ δύ αὗται βαρύτητες ὦσιν ἴσαι τὸ σῶμα θὰ πλέῃ ἐν τῷ ὑγρῷ, οὐχὶ ὅμως ὑπεράνω αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ ἡ τοῦ σώματος βαρύτης εἶναι σμικροτέρα τῆς τοῦ ὑγροῦ, ἡ πίεσις τοῦ περιβάλλοντος τὸ σῶμα ὑγροῦ θέλει ἀποθεῖ αὐτὸ πρὸς τὰ ἄνω μετὰ δυνάμεως ἀναλόγου πρὸς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ βάρους τοῦ σώματος καὶ τοῦ βάρους τοῦ ἐκτοπιζομένου ὑγροῦ.

Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, τὸ σῶμα διὰ κινήματος πρὸς τὰ ἄνω θέλει ἀνέλθει ὑπεράνω τοῦ ὑγροῦ, μέχρις ὅτου ὁ ὄγκος τοῦ βεβυθισμένου μέρους ἀντιπροσωπεύσῃ βάρος τοῦ ὑγροῦ, ἴσον πρὸς τὸ τοῦ σώματος. Ἐκ τούτων ἐναργὲς καθίσταται, ὅτι ἄνθρωπος, τὸ σῶμα τοῦ ὁποίου πάντοτε τὸ αὐτὸ ἔχει βάρος, καὶ ὅστις κατέχει τὴν ἱκανότητα τῆς αὐξήσεως ἢ μειώσεως τοῦ ὄγκου του, δύναται νὰ κρατῇ ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ἐν τῷ μέσῳ ἢ ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης, συμφώνως πρὸς τὴν αὔξησιν, τήρησιν ἢ μείωσιν τοῦ φυσικοῦ μεγέθους του, τοῦτέστιν, ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦ ἐκτοπισθέντος ὕδατος ἔχῃ βάρος σμικρότερον, ἴσον ἢ μεγαλείτερον ἀπὸ τὸ τοῦ σώματός του. Τὴν ἰδιότητα ταύτην κέκτηνται καὶ οἱ ἰχθεῖς. Ἐν τῷ φυσικῷ αὐτῶν στοιχείῳ εὐχερῶς συγκροτοῦνται εἰς οἱονδήποτε βάθος ἢ θέσιν. Ὁ ἄνθρωπος ἀναλόγως πρὸς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ σύστασιν, δύναται νὰ κατέχῃ οἱανδήποτε ἐν τῷ ὕδατι θέσιν. Ἀνὴρ ἰσχνός, παρ' ᾧ οἱ μυῶνες εὕρηνται μεγάλως ἀνεπτυγμένοι, ἔχει μεγάλην βαρύτητα ἐν σμικρῷ ὄγκῳ· βυθίζεται ἀμέσως εἰς τὸν πυθμένα. Ἄλλος παχύσαρκος ἔχει μέγαν ὄγκον, μικρὰν δὲ βαρύτητα· εὐκόλως δύναται νὰ ἐπιπλέῃ. Τὸ ὕδωρ ἅπαξ προσοικειούμενον, εἶναι ὁ κάλλιστος τῶν φίλων· εὐψυχία μόνον χρειάζεται καὶ ἄσκησις πρὸς τελείαν τοῦ νήχεσθαι εὐμάθησιν. Οἱ ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ διδαχθέντες νὰ κολυμβῶσιν, ἠδυνήθησαν κατόπιν νὰ ἐκτιμήσωσι τὰς ἐκ τῆς γνώσεως ταύτης προελθούσας αὐτοῖς ὠφελείας, ἐνῷ οἱ ἀμελήσαντες νὰ ἐκμάθωσι τὴν τέχνην, οὐχὶ ἅπαξ ἐθλίβησαν, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐπωφεληθῶσι τῆς χρησιμότητός της. Διευκολύνει τὸν ἄνθρωπον ἀτιμωρητεὶ νὰ διασχίζῃ τὸ βάθος, ὅπου δὲ περίστασις νὰ διασπάζῃ ἄλλους ἐκ τάφου ὑγροῦ. Χιλιάδες κατ' ἔτος πολυτίμων ὑπάρξεων ἀπόλλυνται, ὑπάρξεις, αἵτινες εὐχερῶς θὰ ἐσώζοντο, ἐὰν ἐγνώριζον νὰ κολυμβῶσιν. Αἱ ἐφημερίδες παντὸς ἔθνους, ἑκάστοτε πολυαρίθμους ἐξιστοροῦσι περιπτώσεις πνιγμοῦ ἐν καιρῷ μάλιστα ναυαγίων ἢ ἀνατροπῆς λέμβων, ἀλλ' οἱ μὴ καθιστάμενοι γνωστοὶ ἀνὰ τὸν κόσμον ὅλον πνιγμοὶ εἰσὶ πολλῷ πλείονες. Ἐκπλήσει, ἔγραφον τὰ Ἡμερήσια Νέα τοῦ Λονδίνου πρὸ τριετίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος ἀπολλυμένων ἐν τῷ ὕδατι. Καὶ δικαίως. Δύο χιλιάδες περίπου ὀνόματα ἐφέροντο τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐν τῷ δημοσιευθέντι ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ναυαγοσωστικῆς τῆς Ἀγγλίας ἑταιρίας πίνακι, πνιγέντων ἐν Ἀγγλίᾳ μόνον.

Αἱ γυναστικαὶ ἀσκήσεις καὶ ἡ κωπηλασία, ἡ ἱππασία καὶ τὸ ποδήλατον, τὰ συμπληρώματα ταῦτα εὐπρεποῦς ἀγωγῆς ἐνισχύουσι τὸ σῶμα καὶ συντελοῦσι πρὸς εὐεξίαν αὐτοῦ· ἡ κολυμβητικὴ ὅμως εἶναι ἀνωτέρα αὐτῶν. Αἱ ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαι μεγαλείτεραι καὶ ἐν τῇ ἀσκήσει αὐτῆς ἡδονὴ ἔτι τερπνοτέρα.

(Ἕπεται συνέχεια).

Γουλιέλμ. Δ. Ἰωαννίδης.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΘΥΣΙΑΙ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ;

Ὀλίγοι γινώσκουσιν, ὅτι ἀνθρώπιναι θυσίαι γίνονται ἔτι εἰς τινα μέρη τῆς ῥωσσικῆς αὐτοκρατορίας, ἰδίως παρὰ τοῖς Τσόκτασις καὶ πιθανὸν νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐπὶ πολὺ ἔτι. Οὐδεμία πλὴν μομφὴ δύναται νὰ ἀποδοθῇ τῇ ῥωσσικῇ κυβερνήσει καὶ τῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ, διότι πᾶσα προσπάθεια πρὸς καταστολὴν τοῦ κακοῦ ἀπέβη ματαία. Αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος θυσίαι, ἀφορῶσι τοὺς γέροντας καὶ τοὺς ἀσθενεῖς, οἵτινες μὴ εὑρίσκοντες πλέον εὐχαρίστησίν τινα ἐν τῇ ζωῇ, ἀποφασίζουσι νὰ ἀπαλλαγῶσι τῆς γηίνης ὑπάρξεως καὶ ν' αὐξήσωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν εὐτυχῶν πνευμάτων.

Ὁ Ττόκτσης, ὁ ἀποφασίσας ν' ἀποθάνῃ, ἀμέσως πληροφορεῖ περὶ τούτου τοὺς γείτονας καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ. Οἱ φίλοι ἐπισκέπτονται αὐτὸν καὶ προσπαθοῦσι νὰ μεταβάλωσι τὴν γνώμην αὐτοῦ. Παρακλήσεις, ἐπιτιμήσεις, παράπονα οὐδεμίαν ἰσχὺν ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ φανατικοῦ. Βλέποντες αὐτὸν ἔχοντα τόσον στερρὰν ἀπόφασιν, οἱ φίλοι αὐτοῦ προβαίνουσιν εἰς τὰς δεούσας προετοιμασίας. Μετὰ δέκα ἢ δεκαπέντε ἡμέρας ἐπιστρέφοσιν εἰς τὴν καλύβην τοῦ Τσόκτση μὲ λευκὴν καὶ πένθιμον ἐνδυμασίαν καὶ μέ τινα ὅπλα διὰ τῶν ὁποίων ὑποτίθεται, ὅτι ἐν τῷ ἄλλῳ κόσμῳ θέλει πολεμήσει τὰ κακὰ πνεύματα. Ἀφοῦ πρότερον ἑτοιμασθῇ καταλλήλως ὁ Τσόκτσης ἀποσύρεται εἰς γωνίαν τῆς καλύβης αὐτοῦ. Ὁ στενότερος συγγενὴς ἵσταται παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτοῦ, κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸ ἐργαλεῖον τῆς θυσίας, τὸ ὁποῖον εἶναι μάχαιρα ἢ λόγχη, ἢ σχοινίον. Ἂν ὁ Τσόκτσης ἐκλέξῃ τὴν μάχαιραν δύο τῶν φίλων κρατοῦσιν αὐτὸν ὑπὸ μάλης καὶ ἀπὸ τῶν καρπῶν τῶν χειρῶν, καὶ ἐν δεδομένῳ διατάγματι ὁ θύων ἐμπήγει τὴν μάχαιραν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ. Ἂν ἐκλέξῃ τὴν λόγχην, δύο τῶν φίλων κρατοῦσι τὸ ὅπλον τοῦτο, δύο δὲ ἄλλοι ὠθοῦσι τὸ θῦμα ἐπὶ τῆς αἰχμῆς τῆς λόγχης πρὸς στραγγαλισμόν, δύο φίλοι σύρουσι τὸ σχοινίον, μέχρις οὗ ἐπέλθῃ ὁ θάνατος καὶ ἀνοίγουσι τὸ στῆθος, ὅπως ἐξέλθῃ τὸ αἷμα. Οἱ παρευρισκόμενοι πλησιάζουσι τὸ πτῶμα καὶ πλύνουσι τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι. Μετὰ ταῦτα ὁ νεκρὸς τίθεται ἐπὶ ἐλκύθρου ὑπὸ ῥέννου συρομένου καὶ φέρεται εἰς τὸ κοιμητήριον. Ἅμα φθάσωσιν ἐκεῖ οἱ Τσόκτασι ἀποκόπτουσι τὸν λαιμὸν τοῦ ῥέννου καὶ ἐκδύουσι τὸν νεκρὸν, τὸν ὁποῖον μετὰ ταῦτα θέτουσιν ἐπὶ πυρᾶς. Κατὰ τὴν καῦσιν τοῦ πτώματος οἱ παρευρισκόμενοι ἀναπέμπουσι εὐχὰς ταῖς ψυχαῖς τοῦ ἄλλου κόσμου, παρακαλοῦντες αὐτὰς νὰ ἐπιβλέπωσι τοὺς ζῶντας ἔτι. Αἱ τελεταὶ αὗται ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ φρίκῃ, γίνονται σήμερον ἀκριβῶς, ὅπως καὶ ἐν ἀρχαιοτέραις ἐποχαῖς.

Φρίκ.

ΕΙΣ ΕΚΕΙΝΗΝ

Εἰς τὴν λάμψιν τοῦ ὠχροῦ φεγγαρίου
Ὅλαν ὅλη ἡ γῆ σιωπᾷ
Ἀγρυπνεῖ μοναχὰ ἡ ψυχή μου
Τῆς νυκτὸς τὴν σιγὴν ἀγαπᾷ.

Ὅπου εἶμαι, σὺ εἶσαι ἐμπρός μου
Ἡ ψυχή μου σὲ μόνον θρηνεῖ
Ἡ γλυκειά σου ἐνθύμησις μόνον
Τὸ βαρὺ τὸ βῆμα κινεῖ.

Δὲν μπορῶ τὴν ἀγάπην ν' ἀφήσω
Σὲ ἠγάπησα κόρη γλυκὰ
Στὴν ἀγάπην σου εἶχα ῥεμβάσῃ
Τόσα ὄνειρα φεῦ! μυστικά.

Μοῦ ἐμάρανες ὅλα τὰ νειάτα
Γέρος εἶμαι, ἂν κι' εἶμαι παιδὶ
Καὶ τὸ χεῖλός μου, τώρα θλιμμένον
Τραγουδάκια πικρὰ τραγουδεῖ.

Ἕνα πόθο μονάχα λατρεύω
Τὴν ζωὴν νὰ ἀφήσω αὐτὴν
Καὶ ὁπόταν κ' ἐσὺ ἀποθάνῃς
Ἴσως σ' εὕρω στὸν Ἅδη πιστήν·

Πρέβεζα. **Ἀθ. Μιχάλης.**

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΗΤΟΙ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

καὶ οἱ ἐκεῖσε Ἕλληνες ὑπὸ ἔποψιν κοινωνικὴν ἱστορικὴν καὶ ἐμπορικήν.

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον).

Τὴν 4ην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν ἐπεβιβαζόμεθα τῆς διὰ τὰ ἐξοχικὰ περίχωρα τοῦ Καΐρου προωρισμένης σιδηροδρομικῆς ἁμαξοστοιχίας.

Ὅπως αἱ Ἀθῆναι ἔχουσι τὸ Φάληρον τὸ θέρος, ὡς κέντρον ἀναψυχῆς, διασκεδάσεως καὶ λουτρῶν, ἡ Ἀλεξάνδρεια ἔχει τὸ Ῥάμλι της καὶ τὸ Κάϊρον τὴν Ματαρίαν του. Τὸ Φάληρον, ὡς φαίνεται, δὲν εἶναι μαγικὴ ἀπόλαυσις μόνον τῶν κατοίκων τῆς Παλλάδος καὶ τοῦ Πειραιῶς, ἀλλ' εἶναι καὶ τὸ ὄνειρον τῶν ἔξω ὁμογενῶν μας, εἶναι ὁ σκοπὸς ἔνθα βάλλουσι τὰ βέλη τοῦ ἀληθοῦς πατριώτου, τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ βλέπῃ ἐν ὥρᾳ τύρβης πλησίον του εἰκόνα, ἔστω καὶ ἀμυδράν, μικροσκοπικὴν ἀλλὰ πλησιάζουσαν πρὸς τεμάχιον γῆς τῆς παθητῆς πατρίδος του. Διὰ τοῦτο ἤκουσα πολλοὺς ἐκεῖ ὁμογενεῖς νὰ μοὶ ὀνομάζουσι Φάληρον τὸ Ῥάμλι καὶ Φάληρον τὴν Ματαρίαν. Ὦ! πόσον ὁ ἀποδημῶν Ἕλλην ἀγάλλεται καὶ ἡ καρδία του εὐφραίνεται, ὄχι μόνον βλέπων πανομοιότυπόν τι, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν ἐν τῇ ξένῃ γῇ, ἐν ᾗ μακροχρονίως διαμένει, ἀλλὰ καὶ ἀκούων τι εὐχάριστον, εὔελπι, προοδευτικόν, τετιμημένον! Τοῦτο καλῶς δὲν ἐνοήσαμεν ἔτι ἡμεῖς οἱ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι διαμένοντες καὶ τὸν γνήσιον αὐτῆς ἀέρα ἀναπνέοντες, διότι ὁμοιάζομεν ἑαυτοὺς πρὸς ἀνελευθέρους ἔτι, ἐκείνους δ' ἐκλαμβάνομεν ὡς ἐλευθέρους καὶ τὰ βλέμματα ἡμῶν πάντοτε ἐν ἑκάστῃ δυσχερεῖ ἐθνικῇ περιστάσει ἐκεῖ στρέφομεν. Δὲν ἐσταθμίσαμεν ἀκόμη, διότι, φαίνεται, ὅτι λείπει ἡμῖν ἔτι ἡ ἀνδρικὴ ῥώμη, τὴν θέσιν μας, πρὸς τὴν ἐκείνων καὶ συνεπείᾳ τούτου φυσικῶς διαρκῶς λοιδορούμεθα ὑπ' αὐτῶν.

Εἰσήλθομεν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν καὶ πέριξ μου βλέπω ἑλληνικὰς φυσιογνωμίας. Παρομοιάζω τοῦτον πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τῶν Ἀθηνῶν καὶ περίχαρις σπεύδω καὶ εἰσέρχομαι ἐν τῇ ἁμαξοστοιχίᾳ. Ἑλληνικὴ διάλεκτος ἠχεῖ εἰς τὰ ὦτά μου, ἐνῷ περαιτέρω ἑλληνικοὶ γέλωτες μοὶ ἀποσπῶσι τὸ βλέμμα. Ὡραία! λαμπρά! διελογίσθην.

Ἡ ἁμαξοστοιχία ἐκκινεῖ καὶ φαντάζομαι πρὸς στιγμήν, ὅτι μεταβαίνομεν εἰς τὸ Φάληρον.

Μετὰ ἓν τέταρτον φθάνομεν εἰς τὴν Ματαρίαν. Ἐξερχόμεθα καὶ παρατηρῶ ἔναντί μου ὡραιοτάτην ἐξοχήν, κομψὰ οἰκήματα καὶ καφφενεῖα, κήπους καὶ κίνησιν ἀρκετήν.

Θάλασσα δὲν ὑπάρχει ἐδῶ, ἀλλ' ἀδιάφορον. Ὀλίγον περαιτέρω διακρίνεται ἐκτεταμένη ἀμμώδης πεδιάς, ὁμοιάζουσα πρὸς ἀπέραντον θάλασσαν καὶ ἡ ὀφθαλμαπάτη αὐτὴ ἱκανοποιεῖ τὴν φαντασίαν.

Τὸ πλῆθος διασκορπίζεται. Ἄλλοι μεταβαίνουσιν εἰς τὰ ἔναντι καφφενεῖα, τοὺς κήπους καὶ τὰς κατοικίας καὶ ἄλλοι διευθύνονται πρὸς τὴν ἄγουσαν εἰς τὸ δένδρον τῆς Παναγίας, νὰ προσκυνήσωσιν.

Τί ἐστι δὲ αὐτὸ τὸ δένδρον τῆν Παναγίας; Πάντες βεβαίως θὰ ἤκουσάν τι ἢ ἀνέγνωσαν περὶ αὐτοῦ. Κεῖται εἰς ἡμισείας ὥρας ἀπόστασιν τῆς Ματαρίας, πλησίον τῆς παλαιᾶς Ἡλιουπόλεως καὶ σώζεται ἔτι θαυμασίως ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἐνταῦθα λέγεται, φεύγων ὁ Ἰωσὴφ μετὰ τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ τοῦ Ἰησοῦ βρέφους τὴν σφαγὴν τοῦ Ἡρώδου καὶ ἀποκεκμηκότες ἐκ τῆς ὁδοιπορίας καὶ τοῦ καύσωνος ἦλθον καὶ ἀνεπαύθησαν ὀλίγον. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἡ μήτηρ ἤρξατο θηλάζουσα τὸ τέκνον της, εἰς κλάδος τῆς συκομορέας ταύτης ἔκλινε πρὸ αὐτῆς καὶ τὴν ἐκάλυψε διὰ τῶν φύλλων της. Πλησίον δὲ τούτου κεῖται καὶ τὸ φρέαρ ἐν ᾧ ἔπλυνεν ἡ Παναγία τὰ σπάργανα τοῦ Θεανθρώπου.

Τὸ σέβας, ἡ περιέργεια καὶ ἡ ἀμφιβολία μου μὲ παρεκίνησαν ν' ἀκολουθήσω καὶ ἐγὼ τοὺς τελευταίους καὶ μετὰ ἡμισείας ὥρας δενδρόφυτον εὐχάριστον ὁδοιπορίαν, εἰσηρχόμεθα ἐντὸς κήπου, ἔνθα βλέπομεν διὰ κιγκλίδων περιβαλλόμενον τὸ θαυμαστὸν δένδρον. Εἶναι ὄντως παλαιότατον, 800 — 900 χρόνων ἡλικίας φαίνεται, καὶ πολλοὶ ἀμφέβαλλον περὶ τῆς ἱστορικῆς ταύτης σημασίας του, πλὴν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε διημφισβήτησε ἢ ἀπέκρουσε διαρρήδην τὴν καταφυγὴν ἐνταῦθα τῶν ἱερῶν ἐκείνων προσώπων, ὡς οὐδεὶς ἠρνήθη τὴν αὐθεντίαν τῶν τοπείων, ἔνθα ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ἐδίδαξε καὶ ἐτάφη.

Ταῦτα ἀναλογισθείς, ἔκλινα τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου δένδρου, ἔλαβον μικρὸν κλάδον μετ' ἐμοῦ εἰς ἀνάμνησιν τῆς καθόδου μου ἐνταῦθα καὶ ἀφ' οὗ συνεκέντρωσα τὰς σκέψεις μου οὐδὲν ἴχνος ἀπιστίας διῆλθε τὴν φαντασίαν μου. Δένδρον παμπάλαιον, γεγηρακός, μὲ μέγιστον κλάδον, κλίνοντα μέχρι γῆς, θαλερὰ ἔχον ἔτι τὰ φύλλα καὶ σέβας ἀκατανόητον ἐμπνέον τῷ θεατῇ, κεῖται ἐκεῖ, πιστὸν μαρτύριον τῆς παρεληλυθούσης ἐκείνης παλιγγενεσίας. Ἔστρεψα τὸ βλέμμα πέριξ εἰς τὸν γαλήνιον πάντοτε ἱστάμενον καὶ σταθερὸν ὁρίζοντα καὶ εἶτα πρὸς τὸν οὐρανόν, ὅπως μοὶ ἐπιβεβαιώσουν τὴν ἀλήθειαν καὶ ῥίγος διῆλθε τοῦ σώματός μου διὰ τὴν ἀσέβειαν. Ἀκατανόητος, αἰνιγματώδης σάλος κατέλαβε τότε τὸν νοῦν μου καὶ ἀναλογισθεὶς τὸ «πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα» ἔφυγον συντετριμμένος ἐκεῖθεν καὶ μετέβην εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἐρειπίων τῆς ἐκεῖ που πλησίον κειμένης Ἡλιουπόλεως.

Ἡ ἀρχαία αὕτη πόλις ἦτο μία τῶν κυριωτέρων τῆς Αἰγύπτου, εἶχεν ἔκτασιν, πληθυσμόν, μνημεῖα, τὸν μεγαλοπρεπέστατον ναὸν τοῦ Ἡλίου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐτρέφετο ὁ ἱερὸς Βοῦς καὶ ἐλατρεύετο ὡς Θεός. Ἡ Ἡλιούπολις ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἦτο πόλις ἱερατικὴ καὶ διάσημος διὰ τὴν Ἀκαδημίαν της, ὅπου κατὰ τὸν Ἰώσηππον ὁ Ἀβραὰμ 1,200 ἔτη μετὰ τὸν Κατακλυσμὸν παρέδωκεν εἰς τοὺς ἱερεῖς τὴν ἀριθμητικὴν καὶ τὴν ἀστρονομίαν. Εἰς τὴν ἑστίαν ταύτην τῶν Αἰγυπτιακῶν Μουσῶν, παρεγένοντο καὶ οἱ ἐπὶ σοφίᾳ παρ' Ἕλλησι κορυφαῖοι, δαιμόνιοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, Σόλων, Πλάτων, Εὔδοξος καὶ Πυθαγόρας. Σήμερον μόλις μέρος τῶν τειχῶν τῆς πόλεως καὶ εἷς ὀβελίσκος σώζονται ἔτι, διατηρούμενος ἐν καλῇ καταστάσει, μονόλιθος καὶ δι' ἱερογλυφικῶν γραμμάτων κεκοσμημένος. Κατὰ τὸν περιηγητὴν Vausleb, ἐπισκεφθέντα τὴν Ἡλιούπολιν τὸ 1672 ἔτος, ὑπῆρχεν αὐτόθι Μωαμεθανικὸν Τέμενος, ᾠκοδομημένον ἐπὶ τῶν ἐρειπείων παλαιᾶς Κοπτικῆς ἐκκλησίας καὶ παρ' αὐτὴν ἔκειτο τὸ περὶ οὗ εἴπομεν φρέαρ.

Ἀφοῦ πάντα ταῦτα μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ περιεργείας εἶδον, καὶ ἐθαύμασα τὴν παλιντροπίαν τῆς φύσεως, διότι ἀντὶ πάντων τούτων καὶ παρὰ τοῖς ἱστορικωτάτοις καὶ σημαντικωτάτοις καὶ ἱεροτάτοις τούτοις τόποις δὲν βλέπετε ἄλλο ἢ πενιχρὰν πολίχνην, μικρὰ κηπάρια καὶ ἀσήμαντα καφενεῖα, ἐστράφην νὰ φύγω, ὅτε πρὸ τῶν ποδῶν μου βλέπω χωλὸν πένητα ἄραβα μετὰ κόπου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους συρόμενον καὶ μεθ' οἴκτου τείνοντά μοι τὴν χεῖρα.

Ἀνεμνήσθην τοῦ χωλοῦ τῆς Ἰεριχώ.

— Ἄρον τὸν κράββατον καὶ περιπάτει, τῷ εἶπον.

Αὐτὸς ἐξηκολούθει μὲ τὴν χεῖρα τεταμένην νὰ μοὶ ζητῇ τὸν ὀβολόν μου.

Ὁ σύντροφός μου ἐγέλα.

— Τὴν ὑγείαν σου θέλεις ἢ τὸν ὀβολόν μου; τὸν ἠρώτησα.

— Τὸν ὀβολόν σου, μοὶ ἀπήντησεν ἀραβιστί.

Ἔτῷ προσέφερον δύο νομίσματα, ἓν χάλκινον καὶ ἓν ἀργυροῦν. Ἔλαβε τὸ ἀργυροῦν καὶ ἀπεσύρθη εὐχαριστημένος καὶ σχεδὸν εὖ ἔχων.

— Καὶ τὰ δύο ἀπέκτησεν, ἐπεῖπεν ὁ σύντροφός μου.

— Ὅπερ δηλοῖ, ἐπανέλαβον, ὅτι σήμερον τὰ θαύματα εἶναι περιττά, ἀφοῦ ταῦτα ἀναπληροῖ τὸ χρῆμα.

Μετ' ὀλίγον εἰσηρχόμεθα ἐντὸς κήπου, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε πλατεῖα, ἐξέδρα διὰ μουσικὴν ὀρχήστραν, μέγας κύκλος λειόστρωτος διὰ χορόν, ποικίλα ὡραῖα ἄνθα κύκλωθι

καὶ εἰς τὸ ἄκρον κομψότατον καφφενεῖον. Ἀρκετὸς δὲ κόσμος, ἐξ οἰκογενειῶν καὶ μὴ παρεκάθητο εἰς διαφόρους θέσεις. Ἕτεροι δὲ ὅμιλοι ἐκ νέων ὁλονὲν προσήρχοντο.

Ἐκαθήσαμεν καὶ ἡμεῖς. Ὑπηρεσία καλλίστη καὶ προθυμοτάτη, ἑλληνικὴ μὲν κατ' οὐσίαν, εὐρωπαϊκὴ δὲ κατὰ τύπους. Ζῦθος, κρύα φαγητά, οἶνοι, γλυκίσματα, τὰ πάντα ἐξαίρετα καὶ ἄμεμπτα.

Ἡ ὀρχήστρα ἐπαιάνιζε διάφορα ἑλληνικὰ ἰδίως τεμάχια, εἶτα οἱ νέοι ἔψαλλον ποικίλα νόστιμα ᾄσματα, καὶ μετ' ὀλίγον ὅτε τὴν βρῶσιν καὶ τὴν πόσιν ἐπηκολούθησεν ἡ εὐθυμία καὶ ζωηρότης ἤρξαντο πάντες σχεδὸν χορεύοντες ἐν τῷ μέσῳ ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένῳ λειοστρώτῳ κύκλῳ, ὡς μέλη πάντες μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας. Ἡπόρησα ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἀδελφικῇ συμπνοίᾳ καὶ συναρμολογίᾳ καὶ μετὰ μειδιάματος ἠκολούθουν τὴν εὐχάριστον καὶ τερπνοτάτην ἐκείνην ἑλλην. κίνησιν ἐν τῇ γωνίᾳ ταύτῃ τῆς ἡλιοκαοῦς, ἀμμώδους καὶ ξένης χώρας, ὅτε γλυκύφθογγοι ἦχοι ἑτέρας μουσικῆς πρὸς ἡμᾶς ἐρχομένης μοὶ ἀποσπᾷ τὴν προσοχήν. Εἶναι ἕτερος ὅμιλος ἐκ διαφόρων νέων ἑλλήνων, οἵτινες σὺν ὀργάνοις, ᾄσμασι καὶ ἄνθεσιν ἐπὶ κεφαλῆς καὶ στηθῶν προσέρχονται νὰ συνδιασκεδάσωσι καὶ συνευθυμήσωσι μὲ τοὺς ἐν τῷ κήπῳ εὑρισκομένους. Ἀνακρούουσι καὶ ᾄδουσι τὴν «Λύραν τοῦ Μπάρμπα Νικόλα», ἡ ἐν τῷ κήπῳ ὀρχήστρα τοὺς συνοδεύει, τὰ «οὐρρὰ» ἐκπέμπονται πανταχόθεν, καὶ ἀνέκφραστος δεξίωσις, χαρὰ καὶ συνδιασκέδασις ἐπακολουθεῖ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν. «Τί 'ναι τοῦτο» εἶπον κατ' ἐμαυτόν. Ἐδῶ φαίνεται, γνωρίζουσι καλλίτερον νὰ ἐργάζωνται, νὰ διασκεδάζουν καὶ νὰ προοδεύουν. Ἡ κατανάλωσις τοῦ ζύθου ἰδίως εὐρωπαϊκοῦ, τῶν ἐδωδίμων καὶ διαφόρων ποτῶν καὶ γλυκυσμάτων φθάνει εἰς τὸ κατακόρυφον. Οἰκονομίαν ἐνταῦθα δὲν γνωρίζουσι. Εἰσὶ μακρὰν τῆς μητρός των Ἑλλάδος καὶ ἐννοοῦν ἀφειδῶς νὰ δαπανήσουν καὶ καταναλώσουν. Διαφορὰ μεταξὺ τῶν διασκεδάσεων τούτων καὶ τῶν ἰδικῶν μας ἐν Ἑλλάδι, ἥτις ἐξηγεῖ τὸ αἴνιγμα τῆς πολυώρου νωχελοῦς διαμονῆς μας ἐν ταῖς ἀκταῖς τοῦ Φαλήρου, τοῖς ἐξοχικοῖς καφφενείοις καὶ τοῖς ἀστικοῖς κήποις μὲ ἕνα καφφὲ ἢ μὲ ἕνα λουκοῦμι, πταγῶτον ἢ μπύραν.

Τὸ κλασσικὸν καὶ πολύκροτον «φέρε ἕνα καφφέ, μία φωτιά, ἐφημερίδα καὶ δύο ποτήρια νερὸ», δὲν ἔχει πέρασιν ἐνταῦθα. Ἡμεῖς ἐν τῷ Φαλήρῳ μας καταναλίσκομεν ἀέρα, ἀνάπαυσιν, νωχέλειαν καὶ dolce far niente· ἐνταῦθα δὲ εὐθυμίαν, ζῦθον, ἐδώδιμα, γέλωτας καὶ ᾄσματα. Καὶ ἐν τούτοις ἀμφότεροι ἀδελφοὶ ἐσμὲν μὲ τὴν αὐτὴν καρδίαν, τοὺς αὐτοὺς πόθους, τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, ἀλλ' ὑπὸ διάφορον ὁρίζοντα καὶ ἐπὶ διαφόρου ἐδάφους.

Παρέμεινα μέχρι βαθείας νυκτὸς εἰς Ματαρίαν, τὰ μέγιστα εὐχαριστηθεὶς ἐκ τῆς ἐξοχικῆς ταύτης ἀπολαύσεως, μεθ' ὃ ἀπῆλθον εἰς Κάϊρον.

(ἀκολουθεῖ) **Φ. Π.**

ΑΝΘΟΣ ΧΑΡΙΤΩΝ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Ἐκάθητο πλησίον τῆς θυρίδος τοῦ κομψοῦ δωματίου της, ἡ Εὐφροσύνη, κεντῶσα ἓν ἀραχνοειδὲς νυμφικὸν κάλυμμα.

Ἦτο κόρη δροσερά, ὡς τὸ διαυγὲς τῆς πηγῆς ὕδωρ δεκαοκτὼ μόλις ἀριθμοῦσα μαΐους.

Ἀποκαμωμένη ἐνίοτε ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐργασίας, ἀνήγειρεν ἐκ τοῦ ἐργοχείρου τὴν ὡραίαν της κεφαλήν, καὶ λαθραῖον ἔρριπτε βλέμμα πρὸς τὰ παράθυρα τῆς ἀπέναντι οἰκίας ὡσεὶ ἀνεζήτει τινά.

— Γιὰ κύτταξε, μητέρα, τὸ κέντημα, εἶπεν, ἐπιδείξασα τοῦτο εἰς τὴν τυχαίως εἰσελθοῦσαν ἐκεῖ μεσήλικα δέσποιναν, πῶς τὸ εὑρίσκεις, σοὶ ἀρέσει;

— Εἶνε πολὺ ὡραῖον, κόρη μου, ἀπήντησεν αὕτη, πλησιάσασα καὶ παρατηροῦσα τὸ κέντημα, τοῦτο ὅμως τὸ φύλλον πρέπει νὰ λυγίζῃ μὲ περισσοτέραν χάριν.

«Ἀ! λησμόνησες πάλιν νὰ κάμῃς τὰ ἀγκάθια εἰς τὰ τριαντάφυλλα, θέλεις φαίνεται, νὰ σοὶ ὁμοιάζουν. Ναί· νὰ βάλῃς ὅλα σου τὰ δυνατά, νὰ γείνῃ ὡραῖον τὸ κέντημα, ἐγὼ δὲν πρέπει νὰ βάλω βελονιάν.

«Εἰξεύρεις διατὶ τὸ θέλω.

— Πῶς νὰ τὸ γνωρίζω, ἀφοῦ δὲν μοῦ τὸ εἶπες ἀκόμη, μητέρα;

— Καὶ δὲν τὸ ἐνόησες πονηρά; Κάλυμμα τὸ ὁποῖον ἔχει κεντημένα τριαντάφυλλα καὶ ἄνθη πορτοκαλέας δὲν ἁρμόζει διὰ νύμφην; τί λέγεις;

— Ὦ, ναί, καὶ ἀφοῦ εἶνε διὰ νύμφην θὰ προσπαθήσω νὰ τὸ κάμω πολὺ καλόν, εἶπε ἡ νεᾶνις καὶ ἤρχισε πάλιν μετὰ ζήλου τὸ κέντημα.

— Καὶ θὰ τὸ κάμῃς βεβαίως καλλίτερον, ὅταν σοὶ εἴπω τῆς νύμφης τὸ ὄνομα.

Εἰξεύρεις ποία εἶνε αὕτη; δὲν μαντεύεις;

— Ὄχι! δὲν γνωρίζω, μῆτερ, ἀπήντησεν ἡ Εὐφροσύνη καὶ ἐτάπεινωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὑποπτεύουσα μὴ ἐνόει αὐτήν.

— Διατὶ κατεβάζεις τὰ ὄμματα σου; Ὦ, ἰδὲ, πῶς σὲ προδίδει ἡ συστολή σου.

«Ἡ νύμφη αὕτη, κόρη μου, εἶνε μιὰ νέα, ἥτις ἔχει τὸ ἀνάστημά σου, τὴν ἡλικίαν σου, τὰ γαλανά σου μάτια, τὰ ξανθὰ σου μαλλιά, τὴν λεπτήν σου μέσην, τὴν γλυκείαν σου φωνήν, καὶ τὴν λέγουν Φροσύνην.

— Ἔλα δά, ἀστειεύεσαι μαζύ μου, διὰ νὰ μὲ πειράζεις καλή μου μητέρα, εἶπεν ἡ Εὐφροσύνη, γενομένη καταπόρφυρος.

— Ἀ! πῶς κοκκίνησες πάλιν. Ἐ! καὶ ἂν δὲν εἶσαι, μήπως δὲν θὰ γείνῃς μίαν ἡμέραν; τί; μὴ δὲν θέλεις νὰ φορέσῃς ὡς νύμφη αὐτὸ τὸ κάλυμμα;

«Εἰπέ μου λοιπὸν τώρα, Φροσύνη, ποῖος ἀπὸ ὅλους τοὺς νέους σοὶ ἀρέσει περισσότερον.

— Δὲν εἰξεύρω εἶπεν αὕτη συγκεχυμένη.

Πονηρά! Ἐ! πῶς τὸν λέγουν ἐκεῖνον τὸν νέον μὲ τὰ μαῦρα ὄμματα, μὲ τὸν ὁποῖον εἶσθε προχθὲς τὸ ἑσπέρας εἰς τὸν κῆπον κάτω; Τί μοῦ κρύπτεσαι; δὲν ἦτο ὁ υἱὸς τοῦ γείτονος....

— Ἀ! ὁ Φίλιππος; ἐτραύλισε ἡ νεάνις καὶ ἠρυθρίασε τόσον πολύ, ὥστε διὰ νὰ κρυφθῇ, ἔκυψε πολὺ πρὸς τὸ ἐργόχειρόν της.

— Ἐ! δὲν ἀφίνεις πλέον τὴν ἐργασίαν, κόρη μου, τῇ εἶπεν ἡ μήτηρ της, δὲν ἐβαρύνθης ἀκόμη μὲ τὰς ὁμιλίας; βλέπω κάμνεις λάθη.

— Ὦ! ὄχι ἀκόμη, ἄφες με μητέρα νὰ τελειώσω τὸ λευκὸν αὐτὸ τριαντάφυλλον, πόσον εἶνε ὡραῖον τοῦτο, ὦ! ἰδέ το.

«Ἄσπρο μου τριανταφυλλάκι, βασιληὰ τῶν λουλουδιῶν» λέγει ἕνα τραγοῦδι, καὶ πράγματι εἶνε βασιλεὺς τὸ τριαντάφυλλον, δικαίως δὲ οἱ πατέρες μας τὸ ὠνόμαζον «Ἄνθος Χαρίτων», διότι εἶνε χαριτωμένον πράγματι.

— Ναί, ἀλλὰ γνωρίζεις τὴν ἱστορίαν του;

— Τί; ἔχει ἱστορίαν; ὦ! εἰπέ μου την, σὲ παρακαλῶ, δὲν τὴν γνωρίζω.

— Ἄκουσε λοιπὸν κόρη μου· αὕτη εἶνε ἡ ἑξῆς:

— Ἡ τρεῖς ἡ Χάρες μιὰ φορὰ
Στὴ γῆ ἐζοῦσαν μιὰ χαρὰ
Μαζὺ μὲ τοὺς ἀνθρώπους
Κι' ὅλο μαθαίναν τὸν καιρὸ
Στὴς νηὲς τραγούδια καὶ χορὸ
Στολίδια, καλοὺς τρόπους.

— Μά μιὰ 'νοιξιάτικη αὐγὴ
Ἀποφασίσαν πειὰ τὴ γῆ
Παντοτεινὰ ν' ἀφίσουν
Καὶ μὲ τὸ φῶς τὸ πρωϊνὸ
Ἀπάνω εἰς τὸν οὐρανὸ
Καὶ πάλιν νὰ γυρίσουν.

— Στὸν τόπο 'κεῖ ποῦ τὴς 'στερνὲς
Εἰς τῆς παρθένες συμβουλὲς
Ἐλέγαν μὲ τραγούδια

Ποῦ 'δίναν χωρισμοῦ φιλιὰ
Φύτρωσε μιὰ τριανταφυλλιὰ
Μὲ δυὸ λογιῶν λουλούδια.

— Τὰ ρόδα τὰ ζευγαρωτὰ
Κόκκινα κ' ἄσπρα διαλεκτὰ
Μὲ μυρωδιὰ ὡραία
Ἄρεσαν 'στὴς θεὲς πολύ,
Τὰ κόψαν κ' ἔκαμαν στολὴ
Κι' ἐλάλησ' ἡ πειὸ νέα.

— »Παρθένες, τὸ λουλοῦδ' αὐτὸ
» Ποῦ 'βκῆκε μ' ἄνθη φουντωτὸ
»Στὴν ἀναχώρησί μας
» «Ἄνθος χαρίτων» σᾶς ζητῶ
» Ὄνομα νάχη ζηλευτὸ
»Διὰ ἐνθύμησί μας.

— »Ὡσὰν τοῦ ἄσπρου τὴν θωριὰ
»Νἄχετε καθαρὴ καρδιὰ
»Τὸ κόκκινο νὰ μοιάζουν.
»Τὰ μάγουλά σας τ' ἀπαλὰ
»Πάντα νὰ εἶνε 'ντροπαλὰ
»Ποτὲ νὰ μὴ χλωμιάζουν

— »Σεμναὶς νὰ ἦσθε 'σὰν αὐτά,
»Μπουμπούκια τὰ μισανοικτὰ
»Π' ἔχουν ὀσμὴ καὶ χρῶμα
»Καὶ ὄχι 'σὰν τὰ ἀνοικτὰ
»Ποῦ ἡ ὀσμὴ τὰ παρατὰ
» Κ' ἡ ἐμμορφιὰ ἀκόμα.

— »Εἶπε καὶ φύγαν 'σὰν πουλιὰ
» Ἐστέλλαν ἄνθη καὶ φιλιὰ
» Στὴς νηὲς μὲ περιφάνεια,
»Καὶ ἀνεβῆκαν ἀγκαλιὰ
»Μὲ ξέπλεκα σγουρὰ μαλλιὰ
'Στὰ γαλανὰ οὐράνια.

— Ἄ! εἶναι πολὺ ὡραία ἡ ἱστορία τοῦ τριανταφύλλου, καλή μου μητέρα, καὶ σὲ εὐχαριστῶ πολύ.

— Ναί, ἀλλὰ εἰξεύρεις, διατὶ παρέβαλον αἱ Χάριτες τὰς σεμνὰς νεάνιδας μὲ τὰ ἡμίκλειστα τριαντάφυλλα, διότι καὶ αὗται, ὡς ἐκεῖνα, μόνον τότε διατηροῦσι τὸ παρθενικὸν αὐτῶν χρῶμα καὶ ἄρωμα, ὅταν δὲν ἀποκαλύπτωσι πρὸ τῶν λάγνων ὀφθαλμῶν τοῦ κόσμου τὰ λευκά των στήθη καὶ τὰ ἁβρὰ αὐτῶν κάλλη, ὅταν ἀποφεύγωσιν τοὺς ἀσέμνους χορούς, τὰ ἄσματα καὶ τὰς ἐρωτοτροπίας.

«Ὅπως ὁ κάλυξ τοῦ ρόδου ἀνοίγει μικρὸν κατὰ μικρὸν καὶ ἐκχέει εἰς τοῦ ἡλίου τὰς ἀκτῖνας τοὺς εὐώδεις αὐτοῦ στεναγμούς, οὕτω καὶ ἡ σεμνὴ κόρη πρέπει νὰ ἀνοίγῃ τὴν καρδίαν της καὶ νὰ ἐμπιστεύεται τοὺς γλυκεῖς μυστικοὺς αὐτῆς πόθους, τοὺς ὁποίους γεννῶσιν τὰ χρυσόπτερα τῆς νεότητος ὄνειρα, οὐχὶ εἰς τὰ στήθη νεανίσκου, ἀλλ' εἰς τινα πρεσβυτέραν της φίλην.

— Καὶ σὺ λοιπὸν, Φροσύνη μου, ὡς νεάνις αἰδήμων, σεμνὴ, μὲ καθαρὰν τὴν καρδίαν, δὲν ἔχεις ἄρα κρύφιόν τινα στεναγμόν; Ἐξεμυστυρεύθης αὐτὸν εἴς τινα;

— Ὄχι μῆτερ, πλὴν ἂν σὺ ἡ καλλιτέρα τῶν φίλων μου, μοὶ ἔδιδες τὴν ἄδειαν νὰ σοὶ ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου...

— Καὶ ἀμφιβάλλεις ἀκόμη, καλή μου κόρη, εἰπέ μου εὐχαρίστως θὰ σὲ ἀκούσω, τῇ εἶπε καὶ ἔσφιγξε αὐτὴν εἰς τὴν ἀγκαλήν της.

— Ἄχ! εἶχες δίκαιον ὑποπτευθεῖσα, ὅτι προτιμῶ τὸν Φίλιππον· ναὶ τὸν ἀγαπῶ εἶπε ἐρυθριάσασα μέχρι τοῦ λευκοῦ τῶν ὀφθαλμῶν.

— Καὶ αὐτὸς βεβαίως σὲ εὗρε ἀξιολάτρευτον καὶ πρῶτος σοὶ εἶπε ὅτι σὲ ἀγαπᾶ; ἔ;

— Ναί.

— Πολὺ φυσικὸν, καὶ ἐγὼ ἂν ἤμην εἰς τὴν θέσιν του, τὸ ἴδιον θὰ ἔπραττον.

—Καὶ σὺ τί τοῦ ἀπήντησες;

— Ἐγώ;... ἐγὼ δὲν ἠδυνήθην ν' ἀρθρώσω λέξιν, ἐταπείνωσα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἔστρεψα τὴν προσοχήν μου ἀλλαχοῦ.

«Τὸ στῆθός μου ὅμως εἶχε τόσην στενοχωρίαν, τόσον βάρος, ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ διαρραγῇ. Ἐκεῖνος μοῦ ἔσφιγγε τὴν χεῖρα, δὲν ἠδυνήθην καὶ ἐγὼ νὰ κρατηθῶ, ἔσφιγξα καὶ ἐγὼ ὀλίγον τὴν ἰδικήν του....

«Ἔπραξα τίποτε κακόν;

— Ἄ! ὄχι! ὄχι! κόρη μου, καὶ ὁμιλεῖς μαζύ του συχνά;

— Ἐνίοτε συναντώμεθα εἰς τὸν κῆπον.

— Καὶ τῷ ὑπόσχεσαι, ὅτι θὰ εὑρίσκεσαι πάντοτε ἐκεῖ, ὁσάκις σοὶ ζητεῖ τοῦτο;

— Ἂν καὶ δὲν ὑπεσχέθην ποτέ, ἐν τούτοις πάντοτε σχεδὸν ἤμην ἐκεῖ, πρὸ αὐτοῦ.

— Ἀγάπα τον, κόρη μου, ὁ Φίλιππος εἶνε νέος πολὺ καλὸς καὶ σύμφωνος πρὸς τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὸν χαρακτῆρά σου.....

»Μετὰ τοῦ πατρός σου, ἐγὼ θὰ συνενοηθῶ.

»Ἐλπίζω δὲ τὴν προσεχῆ ἀνοιξιν νὰ φορέσῃς μὲ τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους, καὶ τὸ κέντημα αὐτό, τὸ ὁποῖον κάμνεις, τὸ ὡραῖον αὐτὸ κάλυμμα.

Ἐν Ἄνδρῳ. **Γεώργιος Δ. Καρυστινάκης.**

ΣΕΛΙΔΕΣ ΗΘΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Τὰ πάντα δὲν εἶναι ἄμμος κινουμένη, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς ἀμφιβολίας ὑπάρχουσιν ἀλήθειαί τινες ἀρχαῖαι, αἵτινες ἐκ τῆς Ἀσίας πεντήκοντα αἰῶνας ὁδοιποροῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς· ὑπάρχουσιν ἀρχαὶ ἠθικῆς καὶ φιλοσοφίας ἀμετάβλητοι, τὰς ὁποίας ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καθιέρωσεν, ἀρχαὶ πρωτότυποι καὶ ἁπλαῖ φέρουσαι παραγώγους καὶ συνθέτους πολλὰς ἄλλας, ἄνευ τῶν ὁποίων αἱ κοινωνίαι δὲν διατηροῦνται.

Κάμμία κοινωνία δὲν διατηρεῖται ἄνευ Θρησκείας. Οἱ παλαιοὶ παρίστων εἰς μάρμαρον ἵππον κολοσσαίου ἀναστήματος καὶ θυμοειδῆ, κατεχόμενον καὶ ὁδηγούμενον ἀπὸ χεῖρα νεανίσκου. Ἕτοιμον νὰ πηδήσῃ, ἡ χεὶρ τοῦ νεανίσκου ἐκ τῆς χαίτης ἀνέστειλλε τὸ γιγαντιαῖον θηρίον, καὶ οὕτως ἀνεφαίνετο εἰς τρόπον θαυμάσιον ἡ πνευματικὴ δύναμις νικῶσα τὴν ὑλικὴν καὶ τὰ ἀτίθασσα πάθη. Ἡ εἰκὼν αὐτὴ κατ' ἀκρίβειαν παριστᾷ τὴν θρησκείαν. ἥτις κατέχει τὸν ἄνθρωπον διὰ μυστηριώδους μίτου.

Κάμμία κοινωνία ὡς εἴπομεν, δὲν διατηρεῖται ἄνευ θρησκείας· ἡ σοφωτέρα φιλοσοφία δὲν καθίσταται ὑποχρεωτική, ἂν δὲν καθιερωθῇ διὰ θρησκείας· ἄνευ θρησκείας καθεὶς πλάττει νέας ἀρχὰς καὶ νέα δόγματα· αὐτὸς μὲν δοξάζει θεὸν προνοοῦντα ὑπὲρ ἡμῶν, ἐκεῖνος δὲ θεὸν μὴ καταδεχόμενον διὰ τὸ μεγαλεῖόν του νὰ ἐπιβλέπῃ ἡμᾶς τοὺς μύρμηκας, ἐν ᾧ ὁ Θεὸς εἶναι μέγας, διότι ποιεῖ τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα, καὶ διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς ἐξέτεινε τὸν ἄπειρον οὐρανὸν καὶ κατεσκεύασε τὰ ὄργανα τῶν ἀοράτων ἐντόμων.

Λέγει τι τὸ πύρινον ἀλφάβητον τὸ κεχυμένον εἰς τὸν οὐρανὸν. Εἰς μάτην ὁ ὑλιστὴς φιλόσοφος εἰς τὰς χεῖράς του στρέφων τοὺς χαρακτῆρας τούτου τοῦ ἁγίου ἀλφαβήτου, λέγει ὅτι ἡ εἱμαρμένη δύναται νὰ παράξῃ ἐκ τούτων δευτέραν Ἰλιάδα σύμπαντος, δεύτερον ποίημα τοσοῦτον ἐναρμόνιον. Τοῦ μυστηριώδους τούτου ἀλφαβήτου τὰ χρυσᾶ γράμματα. τὰ κεχαραγμένα εἰς τὸν πάπυρον τοῦ οὐρανοῦ, ὑπάρχουσι τὰ κεφαλαιώδη στοιχεῖα τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ· ἵστανται ταῦτα ὡς ἐφ' ὑψηλῆς πυραμίδος. ἱερογλυφικοὶ χαρακτῆρες, λέγοντες μεγάλην καὶ παρήγορον ἰδέαν. Ἡ ἰδέα αὕτη, ἐπιχυνομένη ἄνωθεν εἰς ἡμᾶς, δίδει σοφίαν εἰς τὸν σοφόν, πίστιν εἰς τὴν ἀρετήν. γέρας εἰς τὴν δικαιοσύνην. δύναμιν εἰς τὸν ἀδύνατον, φόβον εἰς τὸν δυνατόν, παρηγορίαν εἰς τὸν δυστυχῆ! Καταθραύετε τὸ θεμέλιον τοῦ μεγάλου τούτου κτιρίου; καταστρέφετε πᾶσαν ἀλήθειαν

Ὄχι· ὁ Θεὸς δὲν κατέλιπε τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ἄνωθεν τὸν ἐπιβλέπει Ἡ θεία πρόνοια, ὡς μήτηρ φιλόστοργος, προνόησεν ὑπὲρ τοῦ ἀχαρίστου τέκνου της, τοῦ ἀνθρώπου αὐτὴ τὸν τρέφει, αὐτὴ τὸν ἐνδύει· εἶπε εἰς τὴν γῆν νὰ καρποφορῇ δι' αὐτόν, εἰς τὴν Εὐρώπην νὰ δίδῃ τοὺς οἴνους καὶ τὴν μέταξάν της, εἰς τὴν Ἀσίαν τοὺς ἀδάμαντάς της καὶ τὰ εὐώδη της ἀρώματα, εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὸν ἄργυρον τῶν ὀρέων της, τοὺς σμαράγδους τῶν ποταμῶν της καὶ τὰς βαφὰς τῶν δασῶν της, εἰς τὴν Ἀφρικὴν τὸν ἔβενον καὶ τὸν χρυσόν της. Αἱ ἄβυσσοι αὐτῆς τῆς θαλάσσης προνοοῦσιν ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ τὸν στέλλουσι μαργαρίτας καὶ κοράλλιον.

Ὁ Θεὸς ὡς εἰς πανήγυριν μᾶς εἰσάγει εἰς ταύτην τὴν ζωήν, καὶ μετὰ ταύτην μᾶς φέρει πάλιν εἰς ἄλλην ἑορτὴν θελκτικωτέραν ταύτης· τὰ πάντα δὲν παύουσιν ἐπὶ τῆς γῆς· ὑψώσατε τὰ βλέμματα εἰς τὸν οὐρανόν· ἐδῶ οἱ μόχθοι, ἡ ἀνάπαυσις ἐκεῖ· ἐδῶ ἡ πάλη, τὸ γέρας ἐκεῖ.

Π. Σοῦτσος.

«ΠΑΝΘΕΟΝ ΕΞΟΧΩΝ ΝΟΩΝ»

Τοιοῦτον φέρει τίτλον κομψὸν ποιητικὸν ποιημάτιον, περ πρό τινων ἐτῶν ὁ μουσοτραφὴς καθηγητὴς κ. Φιλ. Οἰκονομίδης ἐν Βιέννῃ ἐξέδωσεν. Ἐν αὐτῷ διὰ τῶν διαυγεστέρων γραφίδος ἀρχαιοπρεποῦς χρωμάτων ὁ δεινὸς ποιητὴς ψάλλει τοὺς ἀξίους δόξης διαπρεπεῖς τοῦ Κόσμου νόας, μετ' ὕφους αἰσθηματικῶς φιλοσοφικοῦ, ἐξαίρων αὐτοὺς εὐμουσότατα. Βαθύτης αἰσθήματος, ὕψος ἐννοιῶν, γλώσσης καλλιέπεια καὶ στίχων εὐρυθμία καὶ χάρις εἰσὶ τὰ κυριώτατα γνωρίσματα τῆς ποιητικῆς ταύτης ἐκδόσεως, ἥτις ἐνέπνευσε καὶ τὸν ἡμέτερον ποιητὴν κ. Ἀλέξανδρον Γιακουμίδην ποιήσαντα τὸ κάτωθεν, ἐν μέτρῳ ἡρωελεγειακῷ, ποιημάτιον.

ΕΙΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ

Αἱ τοῦ «Πανθέου» σου πάντερπνοι, φίλε, ἐκεῖναι σελίδες
Ἡδέως κηλοῦσαι, ἀῤῥήτως τὸ πνεῦμα ἡμῶν
Πιστῶς μαρτυροῦσιν ψάλτης ὁποῖος ἐγένου θυμήρης
Λιγέως ὑμνήσας ἀρχαίους τοῦ Κόσμου σοφούς.
Ὦ! τοῦ «Πανθέου» ὁποία τερπνὴ μουσικὴ ἁρμονία
Διαχέεται κίφνης εἰς φθόγγους μάγους, τερπνούς!
Πόσον ἡδέως φαιδρύνει τῶν στίχων σου ἡ εὐρυθμία
Καὶ καλλιέπεια ποία κοσμεῖ τούτους σεμνή!
Ὅμηρον, Ἀριστοτέλη, Σαιξπῆρον, Ῥουσσὼ καὶ Βολταῖρον
Καὶ πληθὺν ἄλλων ὑψίστων, νόων, ἀριπρεπῶν
Πόσον ἐντέχνως, ἐκπάγλως, ἐξαίρεις τὴν ἄφατον χάριν!
Ὦ! χάρις μὴ εἶσαι καὶ θέλγεις ὡς αὕτη τέρπνή;...
Ἀοιδῶν λιγυφθόγγων τὴν γῆρυν ψάλλων τὴν θεσπεσίαν
Αἰγύφθογγος ὄντως δὲν δείκνυσαι, σὺ, ἀηδών;...
Ναί, Μοῦσα τοιαύτη τίς ἄλλη ψάλλει τανῦν ἡδυφώνως
Τῆς Ἱστορίας ἀναδιφῶσα χρόνους μακρούς;
Ποία εἰσδύ' εἰς τὰ ἔτη τὰ πλήρη γνοφώδους σκοτίας
Ἄσμα ἵνα τονίσῃ πλῆρες ἀλήκτου φωτός;...
Ἄ! τῶν ἐξόχων πνευμάτων ὑμνήσας τὸ ἄφθιτον κλέος
Λάμπει λαμπρῶς σὺν αὐτοῖς ὁ σὸς, νῦν, ἔξοχος νοῦς!...

Ἀλέξανδρος Γ. Γιακουμίδης.

ΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ ΤΩΝ ΑΓΡΩΝ

Μᾶς πρόβαλλ' ἡ Αὐγούλα,
ἐμπρὸς μωρὲ παιδιὰ
τὴς τσάπες εἰς τὸν ὦμο
νὰ πᾶμε στὴ δουλειά.

Τὸ φεγγαράκι φεύγει
βουτιέται στὸ βουνὸ,
καὶ τ' ἀσ εράκια σβύνουν
ψηλὰ στὸν οὐρανό.

Ἐμπρὸς ἕνα τραγοῦδι
νὰ ποῦμε ἀγκαλιὰ,
νὰ πάρουμε τὸ δρόμο
γιὰ τὴ χρυσὴ δουλειά!

Ἀκοῦτε τ' ἀηδονάκι
λαλεῖ μέσ' στὰ κλαδιὰ
μᾶς προσκαλεῖ νὰ πᾶμε
κι' αὐτὸ εἰς τὴ δουλειά!

Ἰωάννης Σ. Σαραμαντής

ΔΗΛΟΠΟΙΗΣΙΣ

Συμβληθείσης ἤδη τῆς Ἑλλάδος μετὰ διαφόρων Ἐπικρατειῶν περὶ τῆς ἀνταλλαγῆς ταχ. ἐπιταγῶν, παρακαλοῦνται οἱ ἐν Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ, Εὐρωπαϊκῇ καὶ Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ συνδρομηταί μας, ν' ἀποστέλλωσι τὰς συνδρομάς των πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς «Φύσεως» διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, τοῦ τρόπου τούτου τῆς ἀποστολῆς ὄντος ταχυτέρου, ἀσφαλεστέρου καὶ ὀλιγώτερον δαπανηροῦ παντὸς ἄλλου διὰ μικρὰ ποσά.

Ἡ Διεύθυνσις.

Λύσεις τῶν ἐν τῷ 12 φύλλῳ αἰνιγμάτων.

349. Αἴνιγμα. Πάρις—ἷα—Παρίσιοι.

Ἔλυσαν αὐτὸ ἡ Δὶς Εὐαγ. Κορωναίου ἐκ Σύρου, ὁ κ. Κωνστ. Δαμιανὸς ἐκ Πειραιῶς, ὁ κ. Πλ. Διγενῆς ἐκ Σύρου, ὁ κ. Δημ. Πολύδωρος ἐκ Χίου καὶ ὁ κ. Ε. Φωτιάδης ἐκ Κερκύρας.

350 Αἴνιγμα. Γυνὴ—Γῆ.

Ἔλυσαν αὐτὸ ἡ Δὶς Εὐαγ. Κορωναίου ἐκ Σύρου, ὁ κ. Κωνστ. Δαμιανὸς ἐκ Πειραιῶς, ὁ κ. Π. Ριγανᾶς ἐκ Σύρου, ὁ κ. Διον. Ματρέλιος ἐκ Πειραιῶς. ὁ κ. Φ. Ντουράτσος ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ὁ κ. Ε. Φωτιάδης ἐκ Κερκύρας.

351 πρόβλημα.

Ὁ 4ος υἱὸς εἶχε ἡλικίαν 17 ἐτῶν καὶ ἁπλούστερον.

Ὁ πρῶτος	υἱὸς ἐτῶν	5
» 2	» »	9
» 3	» »	13
Ἄρα ὁ 4ος	ἦτο ἐτῶν	17
ὁ 5	»	21
ὁ 6	»	25
ὁ 7	»	29
Τὰ ἔτη ὅλων τῶν υἱῶν του		119

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Γ. Βορδώνης ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Γ. Ι Σπεταιέρης ἐκ Πύργου, ἡ Δὶς Εὐγ. Κορωναίου ἐκ Σύρου, ὁ κ. Κ. Α. Ἀναστασίου ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ὁ κ. Ε. Φωτιάδης ἐκ Κερκύρας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ „ΦΥΣΕΩΣ"

Γ. Ι. Σ. *Πύργον*. Σᾶς ἐνεγράψαμεν ἀπ' ἀρχῆς 5ου ἔτους. Σειρὰν φύλλων λαμβάνετε ταχυδρομικῶς.—Γ. Γ. *Μεσσήνην*. Ζητούμενον φύλλον σᾶς ἀπεστείλαμεν. — Π. Π. *Βυτίνην*. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Σᾶς ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν σειρὰν φύλλων. Εὐχαριστοῦμεν. —Ν. Π. Κ. *Σύρον*. Χρυσόδετος τόμος σᾶς ἀπεστάλη προχθὲς ταχυδρομικῶς. — Ε. Κ. *Σύρον*. Οὐδὲν ἐλάβομεν ἔτι. Ἤδη, ὡς μᾶς εἰδοποιήσατε θὰ στείλωμεν.—Δ. Ι. Δ. *Καλάμας*. Σᾶς ἐνεγράψαμεν διὰ χρυσόδετον Ἡμερολόγιον «Φύσεως». — Α. Σ. *Πάτρας*. Ἐλάβομεν ἐπιστολὴν μὲ περιεχόμενα καὶ ἐλυπήθημεν διὰ γραφόμενά σας. Διατί ἐπιθυμεῖτε τὴν ζημίαν μας μετὰ τοσούτους κόπους καὶ θυσίας ἀπὸ μέρους μας; ὑπολογίσατε ἀξίαν φύλλων ἑκάστοτε τοιούτων συνδρομητῶν πρὸς τὴν ἐτησίαν μικρὰν συνδρομὴν καὶ κρίνετέ μας. — Κ. Δ. *Ἀλεξάνδρειαν*. Ἀγγελίας ἐστείλαμεν ἐπιστολὴν ἐλάβομεν. Ἀναμένομεν ἀποτέλεσμα.— Ν. Κ. *Σύρον*. Ταύτην στιγμὴν ἔλαβον καὶ δευτέραν ἐπιστολήν σας. Ἐλυπήθην πολύ, ὅτι τόσον βιαστικὸς διήλθετε τῶν Ἀθηνῶν. Εὐχαριστῶ πολὺ διὰ λουκούμια, ἅτινα τρώγομεν εἰς ὑγείαν σας. Χρυσόδετον τόμον ἐλάβετε; —Ι. Β. *Βραΐλα*. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἔχει καλῶς, εὐχαριστοῦμεν. —Γ. Φ. *Κάϊρον*. Καλόμματα σᾶς ἀπεστείλαμεν ὡς καὶ Κυρίων Π. καὶ Α. — Ν. Ν. *Βῶλον*. Ἐλάβομεν ἐπιστολήν σας, ἔχει καλῶς, πλὴν ἐλυπήθημεν δι' ἀνακοινώσεις καὶ εὐχόμεθα βελτίωσιν καὶ εὐόδοσιν εὐχῶν μας.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΛΥΤΑΣ

Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου ἀρχόμεθα τῆς δημοσιεύσεως νέας σειρᾶς ποικίλων καὶ τερπνοτάτων αἰνιγμάτων, ὧν αἱ λύσεις θὰ δημοσιεύονται μετὰ τὴν δημοσίευσιν 50 τοιούτων, καὶ δῶρα θὰ λαμβάνωσιν οἱ τρεῖς πρῶτοι λῦται τῶν πλειόνων ἐξ αὐτῶν.

Ἀνατυπωθέντος τοῦ 32 ἀριθμοῦ τοῦ Γ' ἔτους τῆς «Φύσεως» γνωστοποιοῦμεν τοῖς ἀξιοτίμοις συνδρομηταῖς μας, ὅσων ἐλλείπει ἐκ τῆς σειρᾶς των ὁ ἀριθμὸς οὗτος, ὅπως εὐαρεστηθῶσι νὰ μᾶς γνωστοποιήσωσι τοῦτο, ἵνα τοῖς ἀποστείλωμεν ἀμέσως αὐτόν.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΠΟΤΩΝ

Ν. Ε. ΠΑΝΑΓΟΥ ΚΑΙ Δ. ΦΟΥΣΑΡΑ

Ἐν Χαλκίδι.

Τὰ λαμπρότερα ποτά, ὡραιότερα καὶ γευστικώτερα, ἀμιλλόμενα πρὸς τὰ εὐρωπαϊκά, κατασκευάζονται ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τούτῳ, ἔνθα γίνεται χρῆσις ὑλικῶν ἀγνοτάτων καὶ πρώτης ποιότητος.

Κονιάκ, μαστίχη, οὖζο, βανάνα, ἀγγέλικα, κτλ. οὐ μόνον προτιμῶνται ἐν Ἑλλάδι τῶν εὐρωπαϊκῶν, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ξένα πλοῖα σταθμεύοντα ἐν Ἑλλάδι προμηθεύονται ἤδη τοιαῦτα ἐκ τοῦ ἐργοστασίου τούτου.

Ὅσοι δὲν τὰ ἐδοκίμασαν ἔτι, ἀναντιρρήτως ἀγνοοῦσι τὴν πρόοδον τῆς ἑλληνικῆς μας βιομηχανίας

SOCIÉTÉ D' ASTRONOMIE, COUR DE ROHAN PARIS

Ἀποστέλλονται δωρεὰν πληροφορίαι, εἰδήσεις, κτλ. τῷ αἰτοῦντι.

Ἐν τοῖς γραφείοις τῆς «Φύσεως» ἀγοράζονται ἑλληνικὰ γραμματόσημα μεταχειρισμένα.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν των τοῦ διανυομένου ἤδη πέμπτου ἔτους τῆς «Φύσεως», ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀποστείλωσιν ἡμῖν ταύτην διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ἢ ἄλλου ἀσφαλοῦς μέσου, ἵνα τοῖς ἀνταποστείλωμεν τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις των. Ἡ Διεύθυνσις

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ „ΦΥΣΕΩΣ"

ΤΟΥ 1895 ΕΤΟΥΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ

ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΗΤΟΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΝ ΚΑΙ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ

ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

(Ἔτος πρῶτον)

Προσεχῶς ἐκδίδεται **Ἡμερολόγιον τῆς „Φύσεως"** ἐξ 20 καὶ πλέον τυπογραφικῶν φύλλων, ὅπερ θὰ κοσμῆται ἐκ 50 καλλιτεχνικῶν εἰκόνων ἐπὶ λείου καὶ καλοῦ χάρτου καὶ θὰ διαιρῆται εἰς 5 μέρη, ὡς ἑξῆς.

1ον μέρος. **Ἑορτολόγιον.**
2ον μέρος. **Φυσικὰ φαινόμενα.**
3ον μέρος. **Ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις.**
4ον μέρος. **Ἐπιστημονικὰ παίγνια.**
5ον μέρος. **Ἀγγελίαι κτλ.**

Ἡ τιμὴ ὡρίσθη, διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς „Φύσεως".

Τῶν χρυσοδέτων δρ. **3**
Τῶν ἁπλῶν δρ. **2**

ΚΟΜΩΤΗΡΙΟΝ

Ἐν Νέῳ Φαλήρῳ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΗΝΗ

Συνεστήθη καὶ φέτος ὑπὸ τὴν δραστήριον διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Στήνη κομψότατον καὶ καθαρώτατον κομμωτήριον ἐν τῇ πλατείᾳ Φαλήρου, ὅπερ ἤρξατο ἤδη λειτουργοῦν καὶ ἱκανοποιοῦν τὰς κομμωτικὰς ἀπαιτήσεις τῶν πελατῶν του.

Συνιστᾶται ἰδίως εἰς τοὺς λουομένους ἐν Φαλήρῳ, ὅπου δύνανται νὰ εὑρίσκωσιν πᾶσαν μετὰ τὸ λουτρὸν περιποίησιν.

Ἐν αὐτῷ εὑρίσκονται εἰδικοὶ σάπωνες καὶ ἀρώματα. *Τιμαὶ μετριώταται.*

Προηγούμενοι τόμοι τῆς Φύσεως τοῦ 1, 2, 3 καὶ 4 ἔτους εὑρίσκονται ἐν τοῖς γραφείοις ἡμῶν καὶ πωλοῦνται ἄδετοι μὲν πρὸς 8 δρ. καὶ χρυσόδετοι πρὸς 10 δρ. ἕκαστος. Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δὲ ἀποστέλλονται ἐλεύθεροι ταχυδρομικῶν τελῶν ἄδετοι μὲν πρὸς φρ. 12 καὶ χρυσόδετοι πρὸς φρ. 14.

Εἰς τοὺς ἐγγραφομένους νεωστὶ συνδρομητὰς τῆς «Φύσεως» ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δίδονται καὶ οἱ τέσσαρες χρυσόδετοι τόμοι ἀντὶ φρ. 42.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ